

Izbaja vsak četrtek,
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznani se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Štv. 25.

V Mariboru 23. junija 1870.

Tečaj IV.

Tabor pri Kapeli,

eno uro niže Radgone.

Poduka in spet poduka potrebuje naše slovensko ljudstvo, to so besede, ktere se že več let čujejo iz ust vsakega rodoljuba. Voditelji našega predragega slovenskega ljudstva so to potrebo ne samo spoznali, temuč tudi že mnogo storili, da bi ljudstvo po mogočnosti podučevali. V ta namen so nastale po vseh krajih čitalnice, so nastala druga enaka društva, so se začele izdavati potrebne knjige in časniki in zadnjič so se še začeli napravljati veliki javni shodi, ktere tabore imenujemo, vse to se je osnovalo samo zato, da bi se ljudstvo podučevalo in narodnost med ljudstvom krepko zbuja.

Da pa naše drago slovensko ljudstvo potrebo, podučevanja popolnoma spozna, je že do zdaj pokazalo pri vsaki priložnosti, ker vsikdar se je vdeležilo posebno shodov, kjer je mislilo, da bi se tamo kaj koristnega naučilo.

13 taborov smo zdaj že imeli v „Sloveniji“, in vseh teh se je ljudstvo v velikem številu udeležilo in vsikdar soglasno sprejelo in z velikim veseljem vse resolucije, o kterih je bilo govorjeno.

Zadnji dozdejni tabor je bil v nedeljo 19. t. m. pri Kapeli, t. j. prav za prav v kapeljski fari na lepem murskem polju, pri tako imenovani Novi Slatini, eno malo uro niže Radgone. Tudi tega tabora se je vdeležila tako velika množina rodoljubov, kakor jo nismo nikdar pričakovali, in sicer on dan tem manj, ker bilo je zlo deževno vreme. Kakor smo iz gotovega vira izvedeli, so ta tabor osnovali vsi župani kapelske fare in neki rodoljubi bližnje okolice in posebno ljutomerski gg. dr. Klemenčič in Kukovec sta jim šla v vsem na roke; da, celo radgonski mestjani, če ravno Nemci, so pripomagali k temu taboru, posebno tisti, ki imajo v kapelski fari posestva, kar potem kaže, da so ti gospodje res liberalni, da hočejo, da se Slovenci tudi naj podučujejo po svoji narodni šegi naj veselijo. Take poštene Nemce bomo vsikdar čislali in jim bomo hvaležni in jih bomo tudi vsikdar po mogočnosti podpirali in z njimi, kot sosedji prav bratinsko skupej živeli. Ziveli vsi pošteni, pravični in v pravem smislu liberalni Nemci!

Že taki popoldne se je začelo ljudstvo zbirati na taborišču, ki se je nahajalo na prav lepem pašniku in je bilo obdano s prav velikimi drevesi, na kterih je vihralo blizo deset velikih slovenskih zastav. Ob eni popoldne je vendar prišel strašen vihar in dež je lil, kakor bi ga kdo iz škafov vlival. Ta burja je trajala do pol treh in ves kraj je bil v vodi. Po tem se je nebo spet lepo razjasnilo in odbor z govorniki se je podal na taborišče misleč, da niti 500 ljudi ne bode tam; ko vendar tje pridemo, je bilo že več tisoč ljudi zbranih in od vseh strani še jih je zmirom več prihajalo. Ob pol četirih je bil tabor napovedan in ker je cesarski komisar zahteval, da se naj tabor začne, se je to tudi zgodilo. Iz početka je že bilo zbrano 4000 ljudi, prihajalo pa jih je vendar še zmirom več in proti koncu tabora jih je na taborišču bilo više 8000. Prihajali so še vendar zmirom in žalibog, so neki še le prišli, ko je bil že tabor končan. Prihodniki so pravili, da so se tudi mnogi vrnoli domu, ker so mislili, da pri tako hudem vremenu tabora niti ne bo. Ljudje so prišli od 4—5 ur oddaljenih krajev in so bili zvun-

redno navdušeni za tabor. Ob tričetrt na četiri je gosp. dr. Klemenčič kot predsednik taborovega odbora tabor z lepim vvodnim govorom odprl. Govore prinesemo še le prihodnjič, danes še samo pristavimo resolucije, ktere so bile vse soglasno sprejete.

1. Vsi Slovenci se po postavi naj zedinijo v eno krovovino z enim deželnim zborom in eno deželno vlado.

2. §. 19. državnih osnovnih postav se naj djansko izpolnuje, naj se zato na Slovenskem slovenski jezik v vse cesarske urade in kot podučni jezik v vse šole vpelja in sicer taki v začetku prihodnjega šolskega leta.

3. Ker so naša posestva z zemljiščnim in hišnim davkom že preobložena, izrečemo vsi tukaj zbrani, da se naj državno gospodarstvo tako uravna, da se zemljiščni in hišni davek zniža, ali če to nikakor ni mogoče, naj se v prihodnje ne povekša.

4. Naj se prosta hudodelstva, pregreški in prestopi ostreje kaznujejo.

5. Naj se Mura od Radgone do ogerske meje na deželne stroške regulira, posebno zgorej Uče vasi.

6. Naj se čez naš kraj ali ne daleč od njega napravi železnica.

(Dalje.)

Gospodarske stvari.

Umni sadjorejec.

Zboljšanje slabe zemlje.

Globoko rodovitna in dobro vdelana prst, kakoršna je po dobrih vinogradih, njivah, zelnikih in drugih starih vrtilih, je za vse sadno drevjo najboljša. Ali večkrat je le pusta in plitva zemlja, ki ima za podlogo trdo mrtvico ali pa prod, da drevesa korenin globoko gnati ne morejo, ali pa živeža ne najdejo; tako zemljo je treba zboljšati.

Sem ter tje je zemlja od nature dobra, vendar se primeri, kakor smo zgoraj videli, da nektero sadno drevje ljubi to, drugo uno zemljo, in toraj ni k rasti sadunosnic pripravna, zlasti če ni obdelana in globoko zrahljana; zato se mora zboljševati in sicer tako-le.

Če se tista zemlja, kamur se misli drevo saditi, že predno leto okoli dveh čevljev globoko prekoplje, ali tako z lopato preobrne, da zgornja rodovitna prst v dno, spodnja mrtvica pa k vrhu pride, ki se s časoma tudi rodovitnosti navdabne.

Zemlja se zboljša, če se ji druge boljše ali nasprotne prsti nameša. V pust lapor naj se navozi gline iz bajaranja, rujav lapor pa blata iz ceste in grabnov; suha rahljica ali pešenca se naj zmeša z mastno ilovco; cmokasta mrtvica pa z dobrim peskom. Črna prst se naj z laporjem potrosi.

Tudi se zboljša zemlja če je zlo pusta, s tem, da se prekopa, dobro pognoji in kaj drugega ondi vseje ali vsadi, na primer: krompir, koruza itd., in ko se je gnoj zadosti sprstnil, nastopijo potlej še le drevesa. Najbolj pa se zemlja zboljša in slabo rastečim sadunosnicam k rasti pomaga z gnojem, ki se tako-le pripravi:

Velika jama se naredi, v njo se nameče plev, blata, slame, plevla, kopriv, listja, rušin, smeti, kakega droba, raznih odpadkov, gnjilega lesa, dobre prsti itd. Po tem se